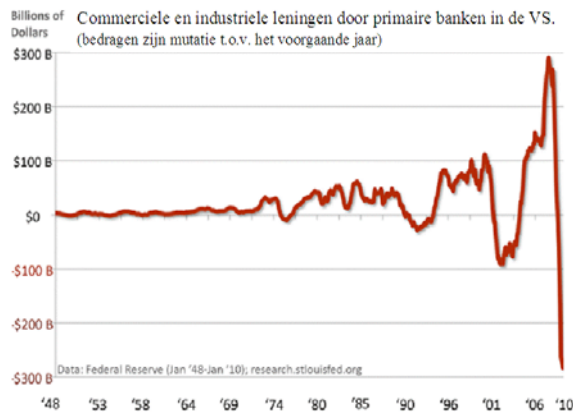

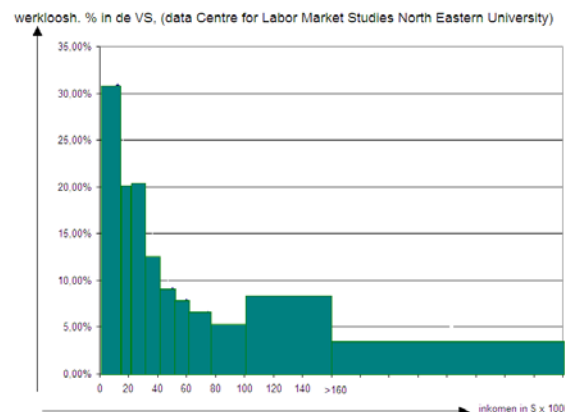
Sacrosancte weldoeners

Een groot financieel instituut liet onlangs bij monde van de eigen CEO weten dat, waar de neoliberale dogmata de door hem vooronderstelde uitdrukking van de wil van de allerhoogste zijn, zijn bank het werk van de almachtige verricht. Deze leider typeerde daardoor impliciet de eigen positie als die van plaatsvervanger op aarde van het opperwezen. Indien, in deze termen verder denkend, de rol van de "neocons" in het afdwingen van naleving van de neo-liberale heilsleer met die van de inquisitie mag worden vergeleken, dan dringen zich angstige gedachten op over een effectieve scheiding tussen kerk en staat.

"Doing Gods work" is in de VS, vooral als zakenbanken deze taak op zich nemen, een serieuze bezigheid die de burger kennelijk wat mag kosten. De "nieuwe tempels" van deze tijd kregen daarom, toen hun "heilige" missie in gevaar dreigde te komen, een blanco cheque op kosten van de burgerij van de Amerikaanse overheid. De al langer lopende consolidatie (dit is verullend taalgebruik voor concentratie van economische macht) is in het bankwezen, dankzij die steun, versneld. De dagelijkse verantwoordelijkheid voor een effectief bevorderen van economische activiteit verdween, na de heugelijke verbreding van de machtsbasis, uiteraard snel naar de achtergrond. De kredietverlening aan consumenten en bedrijven registreerde na de hulpacties een (tot nu toe historisch) dieptepunt.

Het moment van afrekening met de burger en belastingbetaler voor gegeven financiële hulp nadert inmiddels. Een hervorming van de welvaartsstaat is, ter voorkoming van niet aflosbare staatsschulden, zo wordt uit neoconservatieve hoek vernomen, onvermijdelijk. Omdat met het woord "hervorming" in relatie tot sociale verworvenheden en collectieve diensten in die kringen minimaal "beperking" en vaker nog "afschaffing" wordt bedoeld, moet voor een deel van de burgerij worden gevreesd dat de broekriem door de volgende generaties zal moeten worden aangehaald. Immers het in de massamedia en officiële statistieken gesuggereerde herstel is er, zeker in de VS waar men wordt verondersteld op de ontwikkelingen elders vooruit te lopen, niet.

Het beeld van de werkgelegenheid dat door onafhankelijke onderzoekers wordt geschetst is zelfs ronduit ontmoedigend. Vooral de lage inkomensklassen zijn, als cijfers van de North Eastern University uit Boston mogen worden geloofd, hard getroffen. Meer dan 50% van de mensen in het snel groeiende deel van de beroepsbevolking met een inkomen van minder dan \$ 20.000,- is werkloos.

Relatie tussen inkomen en de kans op werkloosheid.

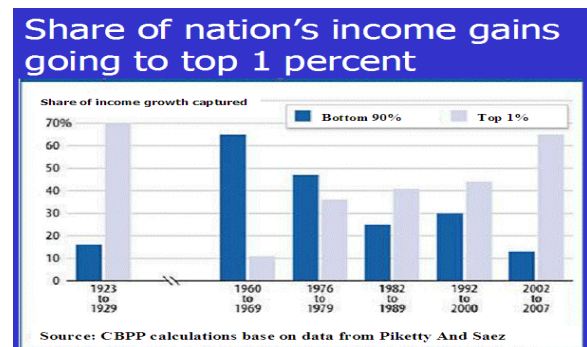
Opvallend is ook dat de werkloosheid lager is naarmate het verdiende inkomen hoger wordt. Deze samenhang (in de VS) lijkt de gevolgen van de globalisering, o.a. in de vorm van grootschalige "outsourcing", te bevestigen. Het maakt, omdat productiecapaciteit van de maakindustrie naar het goedkopere buitenland is verplaatst, werklozen vaak tot kanslozen. Er zijn nauwelijks hoogwaardige "blue colour" arbeidsplaatsen over en er is te weinig koopkrachtige vraag om ze opnieuw te doen ontstaan.

Teloorgang van de middenklasse.

De grafiek toont indirect het drama dat zich rondom de Amerikaanse middenklasse aan het voltrekken is. In feite kan gesproken worden van een duurzame economische- en sociale verarming van het maatschappelijk middenveld. Er is zich in de VS een zeer brede verpauperende onderlaag aan het vormen. Recente cijfers geven aan dat 50 miljoen Amerikanen, door armoede gedwongen, op dit moment gebruik moeten maken van voedselbonnen. Bij een totale werkloosheid, die in afwijking van de officiële cijfers, ruim boven de 20% van de beroepsbevolking ligt is de kans op een spoedig inzetende verbetering van de situatie gering.

Toenemende inkomens- en vermogensongelijkheid.

De grafiek hieronder, die de verdeling van (nieuwe) welvaart over de rijkste 1% en de onderste 90% van de bevolking van de VS weergeeft, maakt duidelijk dat de situatie zoals die bestond voor de grote depressie overeenkomt met die van 2007. Dat laatste is een ominus teken. Na de crisis van 1929 begon de grote depressie van de dertiger jaren. De diepte daarvan werd destijds mede bepaald door de grote hoeveelheid mensen zonder koopkracht. De huidige Keynesiaanse stimuleringspakketten lijken, gegeven de lessen van het verleden, kansrijker als niet tegelijkertijd het sociale vangnet wordt verwijderd.

De mate waarin de economische bovenlaag in de VS beslag weet te leggen op nieuw gegenereerde welvaart doet het vermoeden rijzen dat toenemende koopkracht van de (voormalige) middenklasse van de bevolking voorlopig niet de oorzaak zal zijn van een herlevende Amerikaanse economie. Voor de korte termijn mag evenmin verwacht worden dat het consumentenvertrouwen zal herstellen. Gevolg daarvan zal onder andere zijn dat de opbouw van voorraden in het bedrijfsleven weer zal stagneren. Inkomensonzekerheid zal het gedrag van de Amerikanen in belangrijke mate blijven bepalen. "Liquidity preference", afbouw van schulden en afstoten van eigendommen die teveel geld kosten (bv onroerend goed) zullen derhalve in de VS aan de orde zijn. Een verdere groei van de werkloosheid is waarschijnlijk. Een verbreding en uitbreiding van de onderklasse lijkt onvermijdelijk. De voormalige middenklasse verliest zijn financiële- en politieke machtsbasis.

Grote banken daarentegen groeien in de VS en elders voorspoedig. Overheden hebben kennelijk geen verweer tegen instellingen waarvan gedacht wordt dat hun ondergang het einde van de neo-liberale infra-structuur van de verlichting zal betekenen. Dat vraagt om nieuwe problemen. Nu is zelfs is een aanval van banken en speculanten ingezet op enkele zwakke staten die met frauduleuze constructies van sacrosancte weldoeners ("doing Gods work") vooraf in moeilijkheden zijn gebracht.

Indien "sterke" Europese landen zich nu laten dwingen de staten met minder begrotingsdiscipline met geld van hun burgerij uit de brand te helpen dan is het hek van de dam. Alle probleemlanden in het Eurogebied en later ook de Euro zullen dan gaan vallen. De "grote weldoeners" zullen in dat geval, via de shortende prelaten uit de financiële theocratie, de offerande van de belastingbetaler als gerechtvaardigde tegemoetkoming voor hun niet aflatende goede werken incasseren.